

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца

РЕШЕНИЕ

№ ВР 2-2/2011г.

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

На основание чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и чл.19, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, и чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/, и чл. 39, ал.12 и ал.13 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони /Наредба за ОС/,

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение: “Изграждане на ветроенергиен парк „Веслец” - 55 броя вятърни генератори с обща мощност 150 MW и два броя подстанции”, в землищата на с. Камено поле, общ. Роман, с. Горна Бешовица и с. Цаконица, община Мездра, област Враца

Възложител: “ВАЕИ ЕНЕРДЖИ” ЕООД, гр. Сливен, ЕИК: 200085839

Седалище: гр. Сливен, ул. “Великокняжевска”, № 22, тел. 06561/2171

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда изграждане на ветроенергиен парк с общ брой 58 вятърни генератори с мощност от 2.5 до 3.0 MW всеки един и обща инсталирана мощност на ветропарка от 150 MW по „Алтернатива 1” и 55 вятърни генератори с мощност от 2.5 до 3.0 MW всеки един и обща инсталирана мощност на ветропарка от 141 MW по „Алтернатива 2” (Приложение № 2). Преобразуваната в трансформаторите произведена ел. енергия от вятърните генератори ще се препраща по подземна кабелна мрежа към собствени трансформаторни подстанции, разположени в имот № 206001 и имот № 006058. Включването към електропреносната мрежа на НЕК ще се осъществи с подземен кабел с дължина 3 625 м към съществуващ електропровод 110 kV, разположен източно от подстанцията в имот № 206001, като двете подстанции ще имат връзка помежду си. Общата площ на имотите, в които ще се реализира ветропарка е 414.905 дка.

Изграждането на ветрогенераторите ще бъде в имоти собственост на Възложителя.

Земите представляват поземлен фонд, по голяма част от които са обработваеми земи – ниви.

За реализация на инвестиционното предложение са предложени и разгледани подробно две алтернативи:

Алтернатива 1 с изграждане на 58 ветрогенератора – От общата площ на имотите (414.905 дка), е необходимо преотреждане на земите на площ от **50.275 дка** ($51 \times 0.9 = 45.9$ и

7 x 0.625 = 4.375), за изграждане фундаментите на ветрогенераторите и по **3.0 дка** за подстанциите. Общата площ на имотите, подлежащи за промяна предназначението на земята е **56.275 дка**.

Двадесет и шест (26) броя ветроенергийни съоръжения №№ 4, 6, 8, 9, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 41, 42, 47, 48, 50, 56 попадат в ЗЗ „Карлуково” ВГ0001014.

Алтернатива 2 – От общата площ на имотите (**414.905 дка**), е необходимо преотреждане на земите на площ от **47.575 дка** (48 x 0.9 = 43.2 и 7 x 0.625 = 4.375), за изграждане фундаментите на ветрогенераторните и по **3.0 дка** за подстанциите. Общата площ на имотите, подлежащи за промяна предназначението на земята е **53.575 дка**.

Двадесет и три (23) броя ветроенергийни съоръжения №№ 4, 6, 8, 9, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 41, 42, 50, 56 попадат в ЗЗ „Карлуково” ВГ0001014.

Избрана е **Алтернатива 2** – изграждане на 55 бр. ветрогенератори.

За монтаж на ветрогенераторите ще бъдат засегнати следните имоти:

- земл. с. Камено поле, общ. Роман: п.и. № № 222014, 174010, 176014, 231019, 226008, 065007, 228010, 052040, 082026, 000939, 052038, 103009, 240034, 2004006, 217038, 149015, 070008, 208011, 220021, 164009, 206001, 151006, 166006, 224018, 000456, 000441, 148021, 217018, 209004, 219017, 064007, 154016, 213007, 238005, 225005, 145031, 145029;

- земл. с. Горна Бешовица: п.и. № № 05004, 002002, 167006, 003024, 049008, 050011, 045009, 003012, 052022;

- земл.с. Цаконица, общ. Мездра: п.и. № № 035002, 042004, 040040, 04007, 041024, 138010, 039018, 043005, 038037

По време на строителството ще са необходими временни площадки за опериране на строителната и монтажна техника, които ще са с площ 1000 кв.м.

За избраната алтернатива трайни нарушения на земите ще има за:

- 48 бр. фундаменти 0.9 – 43.2 дка и 7 бр. фундаменти 0.625 – 4.375 дка;

- подстанции два броя – 2 x 3 = 6 дка.

- общо - 53.575 дка.

Допълнителни, временни нарушения на почвите ще има във връзка с изграждането на:

- 55 броя строителни площадки – 55 x 1 дка = 55 дка;

- нови пътни подходи към строителните площадки – около 3.4 дка;

- трасета на подземна кабелна мрежа (20/35 kV) за присъединяване на ветрогенераторите в землище с. Горна Бешовица и с. Цаконица към възлова станция в ПИ 006058 с дължина 38 926.76 м и ширина 0.5 м - 19.464 дка;

- трасе на присъединяващ кабел към електропровод 110 kV с дължина 3625 м и ширина 1.0 м – 3.625 дка.

- вътрешни кабелни трасета с дължина 72 500 м в сервитута на съществуващите и новоизградени пътища (нарушени земи)

- общо - 83.489 дка

Предвиждат се следните параметри по проспектни данни:

- Номинална мощност – 2.5-3.0 MW;

- Обща мощност от 55 броя ветрогенератори – до 150 MW;

- Височина на кулите – 140 м;

- Диаметър на витлото – 115 м;

- Обща височина – 197.5 м;

- Площ на роторна повърхнина - 10 387 м²;

- Скорост на въртене – променлива (на 6.2 до 17.7 об/мин.);

- Размери на фундамента – (30 x 30 x 3/25 x 25 x 3 м).

Вятърните генератори ще се монтират на кули - стоманена конструкция. Кулите ще бъдат фундирани върху стоманобетонни фундаменти с размер 30м. x 30м. и дълбочина 3м.

Трансформаторите за преобразуване на енергията произведена от генераторите ще бъдат инсталирани в корпуса на ветровите кули или монтирани до кулите.

Разположението на ветрогенераторите в условните граници на ветроенергийния парк е:

- минимално разстояние между два отделни генератора варира от 375 до 400 - 500 м;
- максималното разстояние между осите варира от 600 до 1000 м.

Преобразуваната в трансформаторите произведена ел. енергия от вятърните генератори ще се препраща по подземна кабелна мрежа към две собствени трансформаторни подстанции, разположени в имот № 206001 и имот № 006058, като двете подстанции ще имат връзка помежду си. Включването към електропреносната мрежа на НЕК ще се осъществи с подземен кабел с дължина 3 625 м към съществуващ електропровод 110 кV, разположен източно от подстанцията в имот № 206001.

За подземната кабелна мрежа 20 кV и подземната кабелна линия 110 кV за присъединяване на ветроенергийния парк „Веслец” към НЕК АД в землищата на с. Камено поле, Горна Бешовица и Цаконица са разработени ПУП.

Кабелната мрежа ще се изгради в сервитута на съществуващите и новоизградени пътища на дълбочина 1.2 м, позволяваща обработки на почвата в следствие с изключение засаждане на трайни насаждения, съгласно изискванията на Наредба № 16. След приключване на изкопните работи терените ще бъдат изцяло възстановени.

Не се налага водоснабдяване или канализация на парцелите. За периода на строителството ще се ползва бутилирана минерална вода за питейни нужди. Ще бъде доставена мобилна химическа тоалетна с периодично почистване и извозване на фекалните води за пречистване в ПСОВ.

За подход към площадките на инвестиционното предложение ще се използва съществуващата пътна инфраструктура в района и съществуващи земни стопански пътища.

Разстоянията до населените места (застрояване с жилищни сгради) от най-близко разположеният ветрогенератор са:

- запад с. Цаконица - 700 м - ветроенергийна кула № 19, имот № 45009
- 992.3 м - ветроенергийна кула № 7, имот № 038037
- изток с. Камено поле - 500 м - ветроенергийна кула № 47, имот № 103009
- 560 м - ветроенергийна кула № 48, имот № 070008
- югозапад с. Горна Бешовица - 665 м - ветроенергийна кула № 19, имот № 45009.

В района на инвестиционната инициатива е установено наличие на недвижими археологически културни ценности.

Част от имотите (23 бр.) в землището на с. Камено поле, общ. Роман, върху които ще се реализира инвестиционното предложение попадат в границите на защитена зона „Карлуково” ВГ 0001014 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка със защитени зони, приет с Решение на Министерски съвет с № 122/02.03.2007г. (ДВ бр.21/2007г.). Девет от имотите граничат със защитена зона „Карлуковски карст” ВГ 0000332 за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-788/29.10.2008 г на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.105/2008г).

Инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

поради следните **мотиви (фактически основания):**

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и е направен анализ на очакваните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху околната среда и здравето на хората. Заключение на експертите по ОВОС, въз основа на извършената

оценка и анализ и в съответствие със законодателството по околната среда е, да се разреши реализацията на инвестиционното предложение по Алтернатива 2 - за 55 броя ветрогенератори при спазване на препоръките и мерките, предвидени да предотвратят вредните въздействия върху околната среда по време на проектиране, строителство и експлоатация на обекта.

2. За всички имоти които ще бъдат засегнати от реализирането на инвестиционното предложение са приложени скици и са представени актове за собственост на възложителя.
3. За подход към площадките на инвестиционното предложение ще се използва съществуващата пътна инфраструктура и съществуващи земни стопански пътища, които са общинска собственост.
4. Докладът за ОВОС и предвидените мерки за предотвратяване на значителни вредни въздействия върху околната среда отговарят на изискванията на българското и европейското законодателство във връзка с опазване на околната среда.
5. Предвидените генератори с единична мощност 2.5 до 3.0 MW са с комбинирана звукова мощност и по ниско ниво на шум .
6. Инвестиционното предложение не попада в защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии.
7. Проведени са теренни наблюдения за установяване на видовия състав в района на въздействие и е представен в РИОСВ-Враца Окончателен отчет с резултатите от едногодишния мониторинг върху растителния и животински свят в района на инвестиционното предложение.
8. В обхвата на избраните за реализация на инвестиционното предложение строителни площадки ще се извършват всички дейности, свързани със строителството и експлоатацията на обекта. Не се предвижда заемане на други площи за временни дейности в периода на строителството извън границите на разглежданите терени.
9. Във връзка с изискване на експертите, изготвили ДОС и на РИОСВ-Враца, при избраната Алтернатива 2 ще отпаднат 3 бр. кули- кула № 25 в п.и. № 064007, кула № 47 в п.и. № 103009 и кула № 48 в п.и. № 070008, в земл. с. Камено поле, общ. Роман, които биха засегнали приоритетни типове природни местообитания от Приложение 1 на Закона за биологичното разнообразие.
10. Като приложение към доклада по ОВОС, на основание чл.34 от Наредбата за ОС е представен Доклад за оценка на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитена зона „Карлуково” BG 0001014 за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и защитена зона „Карлуковски карст” BG 0000332 за опазване на дивите птици. Направената оценка е със заключение, че инвестиционното предложение **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, което дава основание за вземане на решение съгласно чл.39, ал.12 от Наредбата за ОС:

10.1 Реализацията на инвестиционното предложение засяга малка част от територията на защитената зона „Карлуково” - 98.937 дка, което представлява незначителен процент - 0.034 % спрямо общата ѝ площ, като реално засегнати ще бъдат около 20 дка или 0.007 % от зоната.

10.2 От природните местообитания, предмет на опазване в ЗЗ „Карлуково” BG0001014 въздействие ще има върху един тип - 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик*, като засегнатата площ от местообитанието ще е 3.8 дка или 0.005 %. При спазване на предвидените в доклада мерки реализацията на обекта няма да доведе до значително увреждане и фрагментиране на местообитанието. Отрицателно въздействие върху останалите типове природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ няма да има.

10.3 Видовете бозайници, земноводни, влечуги и безгръбначни, включени в Приложение 2 на ЗБР и предмет на опазване в ЗЗ „Карлуково” BG0001014 не са пряко

свързани и зависими от разглеждания терен. В резултат на строителството и експлоатацията на обекта не се очаква отрицателно въздействие върху техните местообитания и популации, което да доведе до намаляване числеността и плътността им.

10.4 Няма вероятност от значително отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в намиращата се в близост 33 „Карлуковски карст” BG0000332 .

10.5 Безпокойството върху животинските видове в района на въздействие ще е основно през периода на строителството и няма да е значително.

10.6 При реализацията на обекта при спазване на разписаните в настоящето Решение мерки и условия, няма да има емисии във въздуха, водите и почвите, които да доведат до отрицателни изменения на ключови елементи в защитените зони, включително и до прекъсване и нарушаване на качеството на съществуващи биокоридорни връзки.

10.7 Заключение на експертите изготвили доклада е, че въздействието на инвестиционното предложение върху структурата, функциите и природозащитните цели на 33 «Карлуково» BG0001014 и 33 «Карлуковски карст» BG0000332 няма да е значително и е съвместимо с предмета и целите на опазване на защитените зони.

10.8 В рамките на обществените обсъждания по чл.39, ал. 9 от Наредбата за ОС не е постъпила информация, която да се различава от изложената в изготвения ДОСВ.

11. При спазване на всички инструкции и строг контрол и управление на качеството на работната среда не се очакват неблагоприятни въздействия върху здравето на населението в района.

12. Строителството и експлоатацията на ветроенергийните съоръжения не са свързани с формиране и заустване на отпадъчни води.

13. Степента на нарушаване на земните недра ще е незначителна поради малката дълбочина и териториален обхват на строителните работи.

14. В докладите е отчетено наличието в района на въздействие на други инвестиционни предложения, като заключението на експертите е, че няма вероятност от възникване на кумулативен ефект.

15. В хода на процедурата по ОВОС са поискани по служебен ред и представени становища от: МЗ – РЗИ Враца, Дирекция за национален строителен контрол Враца, Община Мездра, Областно пътно управление - Враца, Областно управление безопасност и защита на населението – Враца, кмета на с. Камено поле, общ. Роман, «ЧЕЗ Разпределение България» АД - гр. София, Областен управител на област Враца, Директора на ДГС Мездра, Областна Дирекция «Земеделие» гр. Враца, кметски наместник в с. Цаконица, общ. Мездра, кмета на с. Горна Бешовица, общ. Мездра, Община Роман, Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район с център Плевен – поставените в становищата условия са включени в Решението.

16. По време на изготвяне на доклада са проведени консултации със РИОСВ Враца, Басейнова Дирекция за управление на водите Дунавски район с център Плевен, «Национална електрическа компания» ЕАД, «ЧЕЗ Разпределение Българи» АД, РИОКОЗ Враца, Министерство на здравеопазването, Община Роман, Кметство с. Горна Бешовица, Кметски наместник в с. Цаконица, Областно управление «Гражданска защита» Враца, ДГС гр. Мездра, Регионален исторически музей Враца, Национален институт за недвижимо културно наследство – гр. София. Поискани са писма консултации от Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания- гр. София, БДЗП – гр.София, Федерация на природозащитните сдружения «Зелени Балкани» - гр. Пловдив, като са внесени от възложителя материали.

17. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и доклада за оценка за съвместимост /ОС/ на инвестиционното предложение. Проведена са срещи за обществено обсъждане в с. Горна Бешовица, с. Цаконица , общ. Мездра и с. Камено поле, общ. Роман на ДОВОС и на ДОСВ.

- Представени са протоколи от обществените обсъждания.

- На възложителя са предоставени за отговор всички получени мнения, становища, възражения в резултат на обществените обсъждания.
 - Възложителя е представил писмени Становища по предложенията, препоръките, мненията и възраженията в резултат на обществените обсъждания. До Становищата е осигурен обществен достъп на заинтересованите лица и на вносителите на предложения, препоръки, мнения и възражения в съответните общини и кметства, и чрез публикуване на интернет страницата на РИОСВ Враца.
18. При изготвяне на настоящето решение са взети предвид всички факти и обстоятелства цитирани по-горе, съгласно изискванията на чл.35 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
 19. При вземане на окончателно решение за осъществяване на инвестиционното предложение компетентният орган приема направената оценка на екипа изготвил Доклада за ОВОС и приложенията към него, в т.ч. и Доклада за оценка на съвместимостта на инвестиционното предложение с предмета и целите за опазване на защитените зони.
 20. Със свое Решение от 28.03.2011г. Експертния екологичен съвет при РИОСВ Враца предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение.

и при следните условия:

I. За фазата на проектиране :

1. За всяка площадка, предвидена за монтиране на ветрогенератори, да се извършат подробни инженерно-геоложки проучвания.
2. Оразмеряването на съоръженията (фундаменти, височина кули и др.) да се съобрази със сеизмичната активност в района.
3. Да се определят площадки за временно съхраняване на отделения хумусен пласт и изкопаните земни маси.
4. Да се разработи План за безопасност и здраве (ПБЗ), включващ мерки за ограничаване на въздействията върху околната среда по време на строителството.
5. Да се разработи Проект за рекултивация съгласно изискванията на Наредба № 26/1996г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт (ДВ, бр. 89/1996 г.).
6. Да се предвиди специална площадка за използваната строителна техника, по начин недопускащ замърсяване с нефтопродукти. Да се разработи инструкция за експлоатация на техниката по отношение опазване компонентите и факторите на околната среда.
7. За попадащите в обхвата на обекта земеделски земи, следва да се проведе процедура за промяна на предназначение и временно ползване по реда на Закона за опазване на земеделските земи и правилника за приложението му.
8. Присъединяването към електропреносната мрежа на НЕК ЕАД е необходимо да се съобрази с изискванията, съгласно "Наредба № 6 от 09.06.2004г. за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителните мрежи"/ ДВ бр.74/2004г. изм Дв бр. 25/2008г./.
9. Съоръженията на ветропарка да бъдат проектирани и изградени така, че да се вписват в съществуващия ландшафт, като не се допуска нарушаване на неговата структура и функционалност.
10. Три(3) месеца преди започване на строителните дейности възложителя да уведоми Регионален исторически музей Враца. Да се извършат теренни издирвания по трасетата на свързващите подземни кабели и върху територията на изкопите за фундиране на ветрогенераторите за издирване на археологически обекти, при съгласуване и съдействие с Регионален исторически музей Враца.

11. Възложителят да определи местата за събиране и временно съхранение на отпадъците, които ще се генерират и да се съобрази с изискванията на чл. 18 от Закона за управление на отпадъците, като представи в РИОСВ- Враца:
 - Съгласуван с кмета на общината маршрут за транспортиране на отпадъците.
 - Документ от кмета на общината, указващ мястото за депониране на строителните отпадъци.
12. При проектиране да се предвиди външно водоснабдяване за пожарогасене на територията на подстанциите, съгласно изискванията на Глава единадесета на Наредба Из-1971г/2009г за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, и пътища за пожарогасене и аварийно спасителна дейност, съгласно Глава шеста на същата Наредба. В случай, че външното водоснабдяване се предвиди от собствен водоизточник, да се предприемат действия за получаване на Разрешение за водоползване съгласно Закона за водите, преди издаване на разрешение за строеж.
13. Съгласно Становище на “ЧЕЗ Разпределение България” АД с вх. № В-430/21.02.2011г. да се изпълнят предписанията на:
 - НЕК ЕАД за представяне на документите , изискани в писмо на НЕК ЕАД с изх. № 26-388-1(2)/13.04.2010г;
 - “ЧЕЗ Разпределение България” АД за спазване на определени нормативни изисквания при проектиране и изграждане на ветропарка и ел. съоръженията за присъединяването му към преносната електрическа система, заложиени в писмо на “ЧЕЗ Разпределение България” АД с изх.№ 1200010786/ 22.07.2010г.
14. Да се спазват изискванията на Закона за горите и Правилника за приложение на Закона за горите, за учредяване на сервитути върху гори и земи от горския фонд, Закона за лова и опазване на дивеча и Правилника за приложение на Закона за лова и опазване на дивеча.
15. За всички пресичания на водни обекти по смисъла на Закона за водите (реки , дерета, долове, оврази, падини и др.) от линейна инфраструктура – кабелни линии (проводници), обслужващи пътища и др. да се подадат в БДУВДР гр. Плевен заявления за издаване на разрешителни за ползване на воден обект по реда на Закона за водите, преди получаване на разрешение за строеж.

II. По време на строителството и преди въвеждане в експлоатация:

16. В 7 дневен срок преди започване на строителните работи писмено да бъде уведомена РИОСВ Враца.
17. Строителните дейности свързани с изграждането на площадките и подходите към тях да се извършат извън размножителния период за срещашите се в района видове птици и животни (май – юни).
18. Необходимо е териториите с необработваеми земи, покрити с природно местообитание *6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик*, да бъдат обект на специално опазване по време на строителството и да не бъдат засегнати от основните съоръжения по строителството и експлоатация на ветрогенераторния парк, в т.ч. и съпътстващата инфраструктура;
19. Използване на пилони и оси на ротора без видима възможност за гнездене, отблъскващи птиците в размножителния им период;
20. Необходимо да се проведат консултации със специалисти орнитолози в хода на изграждане на генераторите, за евентуалните ново възникнали опасности и за начините за тяхното отстраняване;
21. Да се контролира процеса на строителство, при който в най-малка степен да бъдат засегнати природни местообитания, включени в Приложение 1 на Закона за биологично разнообразие;
22. Строг контрол върху изхвърляне на хранителни отпадъци, или каквито и да било хранителни продукти в района на ветропарка, които да привличат птици.

- Отблъскването на птиците, които успешно се приспособяват към различни съоръжения в открита местност, се извършва с всички възможни средства, но особено важно е осигуряването на липсата на храна;
23. Ветроенергийният парк да се въведе в експлоатация след извършване замерване нивото на шума в жилищните райони при спазване на изискванията на таблица 2 от Наредба №6/26.06.2006г. за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието/ ДВ бр. 58/2006г. Обекта да бъде приет в експлоатация при условия, че резултатите от направените измервания на шум и електромагнитни полета по регулационната граница на жилищните зони съответстват на нормативните изисквания
 24. Да не се допуска замърсяване на мястото на инвестиционно предложение и прилежащите терени с горивни и смазочни материали при работата на машините, както и с битови отпадъци от обслужващия персонал.
 25. Да не се допускат взривни дейности при строителството на обекта с цел намаляване на стреса и безпокойството на птиците в района и предотвратяване влошаването на благоприятния им природозащитен статус.
 26. Да се почисти обекта от натрупаните земни маси, строителни и битови отпадъци след приключване на строителството и да не се допуска замърсяване, както и депонирането на скални и земни маси в границите на защитена зона „Карлуково” и защитена зона „Карлуковски карст”.
 27. Да се използват максимално съществуващите пътища в района на обекта и поддържане на ново изградени пътища между площадките на ветрогенераторите.
 28. След приключване на строителните работи да се извърши рекултивация на нарушените терени. Предвидената рекултивация на засегнатите от съоръженията площи да се извърши след монтажа им и се осигурят противоерозионни мероприятия (спиране на ерозията от вятъра и турбулентните потоци).
 29. Да се уточнят фирмите доставчици на химични вещества дали са изпълнили задълженията, произтичащи от регламент 1907/2006 REACH по регистрация (предварителна регистрация), ако такава е необходима.
 30. При предаване на опасни отпадъци да се попълва транспортна карта (Приложение №4), съгласно Наредба № 9 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и за реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационни документи и на закритите обекти и дейности (ДВ. бр. 95/2004г.)
 31. Добитият изкопен материал да се използва за: обратна засипка, рекултивация след приключване на строително-монтажните работи.
 32. Да се избягва възможността за стимулиране развитието на ерозионни и свлачищни процеси в района.
 33. При установяване по време на строителните дейности на обекти (следи от обекти) на културното и историческо наследство, да се преустановят на съответното място строително монтажните работи и се сигнализира съответния компетентен орган – Регионален исторически музей - Враца.
 34. При сухо и ветровито време да се извършва оросяване на строителните площадки и подходите към тях с цел недопускане на неорганизиран прахови емисии.
 35. Строителната техника да се поддържа в добро техническо и експлоатационно състояние с оглед минимизиране на емитираните отработени газове в атмосферата и ограничаване до максимална степен на шумовото натоварване.
 36. Да се осигурят химически тоалетни по време на строителните работи в близост до строителните площадки. Да се представи в БДУВДР – Плевен и в РИОСВ

Враца договор с “ВиК” оператор за почистване и извозване на фекалните води от мобилната химическа тоалетна за пречистване в ПСОВ.

37. При изграждане на ветрогенераторите и подстанциите да се спазва забраната посочена в чл. 118а, ал. 1, т.4 от Закон за водите – *“За опазване на подземните води от зъмърсяване се забранява използването на материали, съдържащи приоритетни вещества при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води.”*
38. При изграждане на ВЕП “Веслец”, строителната площадка да се оборудва с пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари, съгласно Приложение № 2 към чл.3, ал.2 от Наредба Из-1971г/2009г за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.
39. По време на изпълнение на строително-монтажните работи и експлоатацията на инвестиционното предложение да се регламентира спазване на изискванията на «Наредба за опазване на земеделските обекти, зърнените храни и фуражите от пожари № I -153/23.07.1999г”.
40. Да се спазват изискванията на чл.25 и чл.26 от Закона за пътищата, в изпълнение на Становище на Областно-пътно правление-Враца.
41. Преди въвеждане в експлоатация на обекта да се извърши класификация на генерираните отпадъци по реда на чл.7, ал.1 от Наредба № 3 (ДВ бр.44/2004г). Да се представят писмени договори в РИОСВ-Враца за предаване на отпадъци на лица, притежаващи на разрешително по чл.37 от ЗУО или комплексно разрешително.

III. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация:

42. До един месец след въвеждане на обекта в експлоатация да започне провеждането на едногодишен мониторинг за установяване на действителното въздействие върху прилепите и птиците в района. На всеки три месеца да бъдат отчитани резултатите и да се представят в РИОСВ – Враца в срок до края на месеца, следващ проведения мониторинг.
43. По окончателните резултати от мониторинга през годината да се изготви доклад. Докладът със заключенията да се представи в РИОСВ – Враца в едномесечен срок след завършване на изтеклата година.
44. На база направените наблюдения да бъдат изготвени краткосрочни и дългосрочни прогнози и да бъде предложен подходящ режим на работа на ветрогенераторния парк в периодите на струпувания на мигриращи птици и прилепи.
45. При установяване на необходимост в резултат на проведения мониторинг, да се осигури радарна система за ранно откриване на ята от мигриращи птици с цел спиране работата на ветрогенераторите преди преминаване на птиците през площадката, като местоположението ѝ да бъде определено от съответните специалисти.
46. При монтиране на радарна система да се изпълняват мерки, гарантиращи непрекъснатата ѝ работа по спиране на ветрогенераторите преди преминаването на ята от мигриращи птици през площадката.
47. Регистриране на евентуалните сблъсъци с птици и изясняване причината за тяхната смърт. При редовно намиране на мъртви птици и прилепи, след установяване на причината да бъде спряна съответната турбина.
48. При възстановяване на настъпилите нарушения по време на строителството на растителността да се използват видове характерни за района, като се избягва вземането на генетичен материал за размножаване от защитени растителни видове. Да не се допуска внасянето на чужди за региона растителни видове.
49. Да се спазват правилата за противопожарна безопасност.

50. Да се извършват контролни измервания на нивото на шума, достигащ до най-близките населени места. Да се гарантира спазването на нормите за шум в околната среда, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба. При надвишаване на допустимите норми за шум скоростта на въртене на съоръженията да бъде намалена. Резултатите от извършените измервания на нивата на промишлен шум да бъдат предоставени в едномесечен срок в РИОСВ Враца под формата на Доклад.
51. Да се прилага разработената инструкция за експлоатация на използваната техника по отношение опазване компонентите на околната среда и се контролира нейното изпълнение.
52. Да не се допуска смесване на отпадъците с веществата, които ще се употребяват при експлоатацията на обекта.
53. Да се изготви Програма за управление на отпадъците и се представи в РИОСВ-Враца за утвърждаване.
54. Да се извършва разделно събиране на отпадъците с цел предаването им за последващо оползотворяване или обезвреждане.
55. Разделно събраните отпадъци да се съхраняват на закрито или на временни площадки в база на оператора, поддържащ парка до: извозване за последващо обезвреждане при спазване изискванията на Глава втора, Раздел I на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС №53/19.03.1999 г. на определените за това места.
56. Събирането на отпадъци да се осъществява по схема в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда.
57. Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак да се съхраняват временно на закрито в база на оператора, поддържащ парка, разделно от други отпадъци и при наличие на сѳра.
58. Отпадъци за обезвреждане да се предават единствено на лица, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО, издадено комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 12 от ЗУО, въз основа на писмен договор;
59. Сключване на договори за транспортиране и оползотворяване /обезвреждане на генерираните отпадъци с фирми, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО или комплексно разрешително за извършване на такива дейности.
60. За изпълнението на дейностите по управление на отпадъците следва да се определи отговорно лице и предвидени средства;
61. Да се въведе отчетна книга, съгласно Наредба № 9/2004 г., в която да се описват генерираните количества отпадъци по време на експлоатация на обекта от отговорното за управлението на отпадъците лице.
62. При извеждане от експлоатация на ветрогенератор в срок до един месец да бъде уведомен РИОСВ Враца.
63. До три месеца преди закриване на дейността, да се представи в РИОСВ Враца план за извеждане от експлоатация на ветроенергийния парк.

IV. Приложение: План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал.1, т.6 от ЗООС

№	МЕРКИ	Период/фаза на изпълнение	РЕЗУЛТАТ
1.	Да бъдат изключени от инвестиционното предложение изграждането на ветроенергийни съоръжения № 25, № 47 и № 48.	Фаза на проектиране	Намаляване размерът на нарушенията и въздействията върху биоразнообразието

Атмосферен въздух			
1.	Контрол върху работата на багери, автосамосвали, булдозери и пр.	По време на строителство	Намаляване емисиите на вредни вещества в ауспуховите газове
2.	В период на по-продължително засушаване, омокряне на временните пътища между строителните площадки	По време на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
3.	Контрол върху товарене на самосвалите със земни маси и инертни материали, за недопускане на извънгабаритни товари	По време на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
4.	Почиствани на местата на временните открити складове за инертни материали и строителни отпадъци след приключване на строителните работи	След завършване на периода на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
Почви			
1.	Нарушения на минимални по размер земи, само за целите на конкретните строителни обекти;	По време на строителството	Недопускане увреждане на други територии
2.	Да се спазват изискванията на Наредба № 26, като хумусният слой се събира на временно депо в границите на строителната площадка	По време на строителството	Използване за възстановителните мероприятия.
3.	Недопускане движение на тежка техника извън определените горско-стопански пътища и пътни подходи към ветроенергийните кули	По време на строителството	Недопускане увреждане на други територии
4.	Генериране на максимално възможни скално-земни маси, неизползвани за обратна засипка на фундаментите и трасетата на подземната кабелна мрежа	По време на строителството	Опазване на съседни площи
5.	Извозване на излишните земни маси извън строителните площадки и съгласуване с общината на площадка за депо за земни маси с цел използването им за рекултивация на други терени	По време на строителството	Използване на земните маси за възстановителни дейности
6.	Извършване в кратък срок необходимите възстановителни работи	По време на строителството	Ограничаване на възможностите за протичане на ерозионни процеси
Биоразнообразие			

1.	Разчистването на терените от храстова растителност и други строителни дейности да се извършват извън размножителният сезон на повечето животински видове, който е от април до юни или през есента. При належащо строителство в посочения период да се прави предварителен оглед на терена за избягване унищожаването на гнезда, яйца и малки.	По време на строителството	Предотвратяване унищожаване на местообитания от животни заели гнездови и размножителни територии Подходящо е тези дейности да започнат рано напролет (м. февруари - март), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и размножителни територии
2.	Ако на територията на площадките за ветрогенератори №№ 3, 4, 20, 21, 22, 24, 28, 38 попаднат индивиди от трите вида орхидеи (<i>Orchis papilionacea</i> , <i>Orchis pallens</i> и <i>Orchis mascula</i>), е препоръчително те да бъдат изкопани и преместени на други места в същото местообитание.	По време на строителството	Съхраняване на популациите на видовете
3.	Работа на тесен фронт при изкопите за кабелните трасета. Непосредствено след извършване на обратната засипка да се извършва рекултивация с връщане на отнетите скално-земни маси и хумус.	По време на строителството	Предотвратяване протичането на ерозионни процеси
4.	Точно очертаване на строителните площадки и подходите към тях за движение на транспортната техника и механизация, за да се опазва максимално съществуващата в близост растителна покривка;	По време на строителството	Запазване на растителността в съседни площи. Предотвратяване унищожаване/ увреждане на местообитания.
5.	За достъп до площадките да се използват съществуващите стопански пътища. Свързващите пътни подходи да се прокарат максимално рационално, като отнемат възможно най-малко площ и не се допуска изсичането на големи единични дървета и храсти.	По време на строителството	Недопускане нарушения на съседни територии
6.	Постоянен контрол при изграждането на пътищата в определените габарити с оглед незасягане на съседни територии;	По време на строителството	Недопускане нарушения на съседни територии
7.	Движението на транспортната и монтажна техника да се осъществява по предварително определени маршрути, маркирани с ясна и трайна маркировка. Да не се допуска движение на техника извън пътищата и подходите към съответните строителни площадки	По време на строителството	Недопускане нарушения на съседни територии

8.	Да не се допуска изсичане на дървета и храсти извън териториите определени за строителство.	По време на строителството	Предотвратяване унищожаване/увреждане на местообитания.
9.	Запазване на характеристики на ландшафта (синури, единични и групи дървета, дерета с храстова и дървесна растителност и др. подобни).	По време на строителството	Съхраняване елементи на ландшафта
10.	Строителните дейности да се ограничават само в рамките на определените строителни площадки	По време на строителството	Недопускане нарушения на съседни територии
11.	Прилагане на ефективни мерки за намаляване на праха особено при транспортните дейности по пътища без настилка.	По време на строителството	Опазване на съседни местообитания от замърсяване
12.	Да не се допуска разливи на опасни отпадъци (горива и смазочни материали от аварирала строителна и транспортна механизация), битови и хранителни отпадъци., които замърсяват почвите и растителността;	По време на строителството	Предотвратяване на замърсяването на почви и растителност и свързаното с това влошаване на хранителната база и качествата на местообитанията на видовете
13.	Да се предвидят и маркират местата за временно депониране на хумус и икопана земна маса. Да не се допуска депониране на отпадъци и строителни материали извън границите на строителните площадки.	По време на строителството	Недопускане нарушения на съседни територии
14.	След приключване на строителната дейност да се извърши почистване на строителните площадки, а при необходимост да се извърши и биологична рекултивация	По време на строителството	Създаване възможност за по бързо протичане на самовъзстановителните процеси
15.	При намиране преди започване и по време на строителството на животински видове, те да не бъдат обезпокоявани или да бъдат пренесени и освободени на безопасно разстояние от обекта.	По време на строителството	Опазване на видовете
16.	Да се спазват правилата за противопожарна безопасност, особено в сухите периоди на годината;	По време на строителството	Опазване на растителния и животински свят
17.	Провеждането на подробна разяснителна кампания сред участниците в строителните и експлоатационни дейности с цел предотвратяване на щети върху растителния и животински свят в района.	По време на строителството	Предотвратяване на щети върху растителния и животински свят

18.	Да се избягва поставянето на светлинни източници на и около роторите. Да не се осветяват пряко ветрогенераторните кули.	По време на експлоатация	Предотвратяване привличането на птици и прилепи с риск за сблъсък
19.	Строителните дейности да се извършат през светлата част на денонощието, което е предпоставка за минимално въздействие върху индивидите, ловуващи над откритите обработваеми площи.	По време на строителството	Минимално въздействие върху индивидите, ловуващи над откритите обработваеми площи.
20.	След влизането в експлоатация на ветроенергийния парк е необходимо поне едногодишно наблюдение (импактен мониторинг), за да се установи действителното въздействие на съоръженията върху гнездящите и мигриращи птици в района.	По време на експлоатация	Установяване действителното въздействие на съоръженията върху гнездящите и мигриращи птици в района .
21	Отглеждане в рамките на ветропарка на такива култури, които да не са привлекателни за птиците и дребните гризачи; стимулиране отглеждането на такива култури и в съседни терени.	По време на експлоатация	Намаляване числеността на птиците в района на ветропарка с вероятни сблъсъци в ветрогенераторите
	Отпадъци		
1.	Отпадъци за обезвреждане да се предават единствено на лица, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО или КР, въз основа на писмен договор	По време на строително-монтажните дейности и експлоатацията	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
2.	Своевременно извозване на строителните отпадъци и излишни земни маси на депо, определено от общината	По време на строително-монтажните дейности	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
3.	Образуваните отпадъци да се събират разделно и съхраняват на закрито или на временни площадки в база на оператора, поддържащ парка, до извозването им за последващо обезвреждане при спазване изискванията на Глава втора, Раздел I на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС №53/19.03.1999г. на определените за това места.	По време на строително-монтажните дейности и по време на експлоатацията	Предотвратяване на разпиляване и замърсяване на почви и води. Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
4.	Използване на технически изправни транспортни средства за транспортиране на опасни отпадъци на територията на ветропарка и извън него.	По време на експлоатацията	Предотвратяване на разпиляване на отпадъци и замърсяване на почви и води
5.	Транспортиране на опасни отпадъци само в затворени метални варели и контейнери.	По време на експлоатацията	Предотвратяване на разпиляване на отпадъци и замърсяване на почви и води

8.	При случайни аварийни разливи на масла и нефтопродукти е необходимо бързото им и ефективно събиране заедно със замърсената почва или събиране с дървесни трици или памучни парцали.	Строителство	Опазване на компонентите на околната среда Контрол върху отпадъците и опасните вещества
9.	За изпълнението на дейностите по управление на отпадъците следва да се определи отговорно лице и предвидени средства.	Строителство Експлоатация	Опазване компонентите на околната среда Контрол върху отпадъците и опасните вещества
10.	Да се въведе отчетна книга, съгласно Наредба № 9/2004 г., в която да се описват генерираните количества отпадъци по време на експлоатация на обекта от отговорното за управлението на отпадъците лице.	Експлоатация	Опазване на компонентите на околната среда Контрол върху отпадъците и опасните вещества
Шум			
1.	Ограничаване на скоростта за движение на товарния транспорт (обслужващ строителството на обекта) през населените места под 25 – 30 км/час.	По време на строителство	Намаляване на шумовото въздействие върху жилищни терени, разположени в непосредствена близост до трасето на движение
2.	Провеждане на измерване на нивото на шума, достигащо до регулационната граница на жилищните зони преди въвеждане в експлоатация на ветроенергийния парк. Измерванията да се извършат съгласно БДС EN 61400-11 Вятърни турбини. Част 11: Акустични системи и методи за измерване на шума (IEC 61400-11: 2002г.). Тази европейска норма има статут на български стандарт от 2006 г.-06-01.	По време на експлоатация	Установяване реалните шумови характеристики
Здравно хигиенни - аспекти			
Мерки по отношение опазване здравето на работещите			
1.	Да бъдат спазвани изискванията за безопасни условия на труд по отношение поднормено ограничаване на праховите и физични вредности на работните места	По време на строежа; по време на текущите ремонтни дейности през експлоатацията	Понижаване на здравния риск на работното място. Профилактика на професионалната заболяемост.
2.	Да се спазват стриктно плана за безопасност и здраве и нормативните изисквания за строително-монтажни работи.	По време на строежа	Понижаване на професионалния риск.

3.	Използване на лични предпазни средства.	По време на строежа; по време на текущите ремонтни дейности през експлоатацията	По-ниска професионална заболяемост. Понижен риск от трудов травматизъм.
	Мерки по отношение опазване здравето на населението		
1.	Технически мерки: Всички турбини да бъдат от един и същ модел, с подобни размери и конструкции; перките да се въртят в една посока; поддръждането на турбините да е в една линия или се търси определена правилна форма или конфигурация; използване на подходящи цветове за турбините; боядисване с антирефлекторна боя.	По време на проектиране	Профилактика на здравния риск за населението чрез понижаване на психо-сензорното въздействие.
2.	Технически мерки: В случай на установяване на наднормени нива шум в населените места - поставяне на допълнителни шумозаглушители на вятърните турбини.	По време на експлоатация.	Профилактика на здравния риск за населението чрез понижаване на шумовото натоварване.
3.	Пробни измервания на шумовото натоварване в избрани пунктове от с. Цаконица, с. Камено поле и с. Горна Бешовица в условия на ветровито време и активна работа на ветрогенераторния парк.	Преди пускане на обекта в експлоатация.	Профилактика на здравния риск за населението чрез понижаване на шумовото натоварване.
4.	За електропреносната мрежа от 110кV, след повишаващата подстанция, хигиенно-защитната зона е 10 м, която следва да се спазва.	По време на проектиране.	Здравна защита на населението чрез понижаване на електромагнитното натоварване.
5.	Разработване на „Програма за управление на отпадъците”, която да гарантира отсъствието на замърсяване на околните земеделски култури от отпадни продукти от ветрогенераторите – опаковки (и евентуално течове) от антифриз, трансмисионно масло, хидравлично масло, грес, почистващи агенти и др.	Преди пускане на обекта в експлоатация.	Опазване здравето на населението, чрез поддържане на екологично чиста хранителна верига.
	Мерки при извеждане на ветропарка от експлоатация		
1.	При ликвидиране на постройките и съоръженията строителните отпадъци Да се извозват на депо, посочено от общините	В периода на извеждане от експлоатация	Предотвратяване замърсяването на терените със строителни отпадъци.

2.	Да се извърши рекултивация на нарушените терени	В периода на извеждане от експлоатация	Възстановяване на имотите с оглед първоначалното им ползване.
3.	Рекултивацията трябва да се проведе по специализиран проект, изготвен във връзка с бъдещото ползване на терена, с разработени техническа и биологична част.	В периода на извеждане от експлоатация	Възможно максимално възстановяване на флорните елементи със съществуващите в съседни територии.

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие.

При разширение или изменение на това инвестиционно предложение възложителят трябва да уведоми своевременно РИОСВ-Враца във възможния най-ранен етап.

На основание чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При промяна на възложителя новият възложител съгласно чл. 99, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми РИОСВ-Враца.

При констатиране неизпълнение на условията в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по ОВОС по реда на Административно процесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

Дата: 01.04. 2011г.

Директор РИОСВ-Враца:

/инж. Т. Гергова/

